

áll fenn, vagy ha az Országos Találmányi Hivatal előtti eljárásban olyan lényeges eljárási szabálysértés történt, amely a bírósági eljárásban nem orvosolható.

Törvényességi óvás

45. §. Törvényességi óvás folytán a védjegy lajstromozása iránti kérelmet elutasító, az oltalom megszűnését megállapító, a védjegy törlését elrendelő jogerős végzést — az ügy fő tárgya tekintetében — hatályon kívül helyezni nem lehet, s a Legfelsőbb Bíróság csupán a törvénytörés megállapítására szorítkozik.

XI. fejezet

Védjegyek

Hatáskör és illetékesség

46. §. (1) A védjegybitorlás miatt indított perek a Budapesti Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartoznak.

(2) E perekben a Budapesti Fővárosi Bíróság a 39. §-ban meghatározott összetételű tanácsban jár el.

(3) Az (1) bekezdésben említett perekre egyébként a Pp szabályait, valamint a törvény 41. és 43. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) Az (1) bekezdésben nem említett, védjeggyel kapcsolatos minden más jogvitás ügyben a megyei (fővárosi) bíróság, illetve a gazdasági döntőbizottság az általános szabályok szerint jár el.

HARMADIK RÉSZ

Záró rendelkezések

47. §. (1) Ez a törvény 1970. évi július 1-én lép hatályba.

(2) A törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályukat veszítik:

— a védjegyek oltalmáról szóló 1890. évi II. tv. és az 1895. évi XLI. tv. még hatályban levő rendelkezései, az ezeket kiegészítő és módosító jogszabályok [1911. évi XI. tv.-nek a védjegyekre vonatkozó rendelkezései, 1913. évi XII. tv., 1921. évi XXII. tv., 1932. évi XVII. tv., 20700/1948. (XI. 24.) Ip. Min. számú rendelet], valamint az ezek végrehajtása tárgyában kibocsátott rendelkezések;

— a belföldi származású árucikkek kötelező megjelölése és egyes cikkek márkázása tárgyában kiadott 121/1950. (IV. 25.) MT számú rendelet 6. §-ának (1) és (4) bekezdése, valamint 7—18. §-a.

(3) Felhatalmazást kap az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke és az igazságügyminiszter, hogy az Országos Találmányi Hivatal elnökével egyetértésben a törvény hatályba lépésével kapcsolatos átmeneti szabályokat és a végrehajtáshoz

szükséges egyéb rendelkezéseket rendelettel megállapítsa.

(4) Felhatalmazást kap az igazságügyminiszter, hogy — az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnökével és az Országos Találmányi Hivatal elnökével egyetértésben — a védjegyügyekben a bírósági eljárás részletes szabályait megállapítsa.

INDOKOLÁS

a védjegyről szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

I.

1. Nemzetközi gazdasági kapcsolataink fejlődésével egyre jobban bevonja hazánkat a nemzetközi munka megosztásba. Ennek révén áruink mind szélesebb körben jutnak el a világ különböző országaiba, s elővételük értékesítésüket elősegíti a korszerű, eredményes védjegypolitika. Néhány védjegyünk (Tungram, Orion, Ganz, Palma, Ikarus) már eddig is jó hírnevet szereztek a világpiacon, a bevezetett, ismertté vált védjegy mindegyikében magában hordozza a gyártó vállalat eredményeit, azokat a tapasztalatokat, amelyeket a védjeggyel ellátott áruk használói hosszú évek során szereztek. Ezek a tapasztalatok kedvezőek, a védjegy az értékesítés egyik leghatékonyabb segítője. A jól bevezetett védjegy jelentős népgazdasági vagyont képvisel.

2. Növekszik a védjegyek jelentősége a belső, fogyasztói kapcsolatokban is. Gazdasági előrehaladásunk nyomán bővül a belső piac, növekszik az áruválaszték, s ezzel összefüggésben a vásárlóközönségnek egyre inkább érdeke fűződik ahhoz, hogy a megvásárolni kívánt árut a kiválasztásnál megkülönböztesse. Erre igen alkalmas a védjegy, amelynek fokozódó használatát a mindennapos tapasztalat is mutatja. A védjegy használata a vállalatoknak is érdeke, hiszen ennek révén megszerezhetik a vásárlók bizalmát, megkedveltethetik termékeiket. Ehhez az szükséges, hogy a fogyasztóközönség a védjegyekkel megismerkedjék. Ennek leghatékonyabb eszköze az egyenletes, megbízható minőségű, kedvező fogyasztói tapasztalatok kialakítása. A piacot megfelelő propagandával bevezetett védjegy ilyen módon segíti a műszaki fejlődést, előmozdítja a színvonalas termékek értékesítését, megkönnyíti a reklámozást piacszerzést.

II.

1. A védjegy intézményét alapjában ma is az 1890. évi II. törvény szabályozza. Az ezt követően kibocsátott jogszabályok számos részleges módosítást vezettek be. A védjegy jog ennek következtében nehezen tekinthető át, a szabályok nagy része tartalmilag és nyelvezetében is elavult.

Mind gazdasági viszonyaink fejlődése, mind a szocialista jogrendszer teljes kiépítésének követelményei tehát időszerűvé teszi a védjegy jog korszerű szabályozását. Az új törvény egyben arra is hivatott, hogy folytassa az iparjogvédelem magas szintű jogszabályainak kiépítését, sorrendben követve a közelmúltban elfogadott új szabadalmi törvényt.

2. A korszerű védjegy jog és joggyakorlat egyaránt fokozottan törekszik a vásárlóközönség érdekeinek érvényesítésére. A jogterület kialakulása idejéből szá-

ezek törvényekre (így hatályos védjegy törvényünkre) erősen rányomta a bélyegét a versenyben résztvevők elsődleges érdeke. Emellett csak korlátozottan érvényesült az a másik, nem kevésbé jelentős szempont, hogy a fogyasztók a védjegyek segítségével valódi, hasznos tájékoztatást kapjanak.

3. A védjegy szerepe az, hogy kapcsolatot teremtsen az előállító (forgalombahozó, szolgáltató) vállalat és az áru között. Ezzel egyrészt szolgálatot tesz a vállalatnak a bel- és külföldi versenyben, másrészt megkönnyíti a vásárlók számára a kívánt áru kiválasztását. Ahhoz, hogy a védjegy ezt a kettős szerepét betöltse, megkülönböztető képességgel kell rendelkeznie, s egyben — a vásárlóközönség érdekében — nem tartalmazhat megtévesztő, félrevezető, valótlán elemeket. Ennek megfelelően a törvényjavaslat egyik legfontosabb feladata annak meghatározása, hogy milyen jelzések részesíthetők védjegyoltalomban. Így ki kell zárni az oltalomból a megkülönböztetésre alkalmatlan (pl. pusztán számokból vagy egyszerű mértani alakból álló) jelzéseket, a fogyasztóközönség megtévesztésére vezető jelzéseket, a kizárólag állami, hatósági címerből vagy egyéb jelvényből, illetve ezek utánzataiból álló jelzéseket, valamint azokat a jelzéseket, amelyek kizárólag az áru előállításának idejét, helyét, módját, az áru minőségét, árát stb. tüntetik fel.

4. Hatályos védjegy jogunk lehetővé teszi a védjegyek lajstromozását (bejelentését az Országos Találmányi Hivatalnál), de védjegy jogi védelmet ad a tényleges használat alapján is. Fontos érdekünk a nemzetközi védjegy lajstromban bejegyezhető védjegyek használata. A külföldi érvényesítésnek rendszerint feltétele a származási országban történő lajstromozás. Ez indokolja, hogy az új törvény a védjegy jogi oltalmat csak a lajstromozott védjegyek számára biztosítsa. Ez a megállapítás azzal az előnnyel is jár, hogy biztosítja a bejelentett védjegyek alapos vizsgálatát és így elejét veszi annak, hogy a fogyasztóközönség megtévesztésére alkalmas, vagy egyébként a védjegy jogi oltalomból kizárt jelzéseket használjanak vállalataink. Biztosítja azonban a tervezet, hogy a lajstromozatlan jelzés használója is eljárhessen, ha a jelzést később, más bejelentő lajstromoztatni kívánja. Ennek hazai viszonyaink között azért van különös jelentősége, mert vállalataink, szövetkezéseink a korábbi gazdaságirányítási módszerek mellett nem törődtek kellőképpen azzal, hogy az áruforgalomban alkalmazott megkülönböztető jelzéseiket lajstromoztassák.

5. A törvényjavaslat lényeges tartalma a következőkben foglalható össze:

a) A törvényjavaslat meghatározza a védjegyoltalom elnyerésének feltételeit, valamint az oltalomból kizárt jelzéseket (pl. a megtévesztő, a jogszabályba ütköző stb. jelzés). A javaslat részletesen foglalkozik a védjegyoltalomból eredő jogok és köteleességek keletkezésével és ezek tartalmával. A védjegyoltalom a lajstromozással keletkezik; lajstromozást a vállalatok vagy vállalatok társulásai kérhetnek. Az oltalom a bejegyzéstől kezdődő 10 évre szól és ismételten megújítható, annálhosszabb tartama alatt az azonos vagy hasonló áruk tekintetében kizárólagossági jogot ad. A javaslat emellett módot ad a ténylegesen nem használt, csak lajstromozott védjegyek törlésére. Ezek ugyanis egyrészt a védjegyhatóságok munkáját nehezítik, másrészt indokolatlan akadályt jelentenek az új védjegybejelentések során.

b) A törvényjavaslat tartalmazza a használati szerződésre vonatkozó rendelkezéseket. Meghatározza to-

vábbá a jogutódlás szabályait, amelyek szerint a védjegy — ha a közönség megtévesztésének veszélyével nem jár — átruházható, s általános jogutódlás esetén a vállalattal együtt átszáll.

c) A védjegy jogi védelmét szolgálják a védjegybitorlásra vonatkozó rendelkezések, amelyek a jogosulatlan védjegyhasználat jogkövetkezményeit, az eltiltást, az elégtételadást, valamint a kártérítésre kötelezést szabályozzák.

d) A javaslat meghatározza az Országos Találmányi Hivatal és a bíróság eljárásának szabályait.

A védjegyek használatával kapcsolatban számos jogvita merülhet fel, részben a lajstromozással összefüggésben (alkalmas-e a bejelentett jelzés a védjegyoltalomra, nem sérti-e mások jogait), — részben a tényleges védjegyhasználat során (védjegyek jogosulatlan használata). A szabadalmi törvény megteremtette az iparjogvédelmi ügyekben a törvényes eljárás biztosítékait és meghatározta az ilyen ügyek szakszerű és független elbírálására hivatott bírói szerveket. A törvényjavaslat a védjegyügyi jogvitákat és a védjegyekkel kapcsolatos eljárási szabályokat is ebbe a rendszerbe illeszti be.

III.

1. Hazánk tagja a védjegy jog területén létrejött két legfontosabb nemzetközi egyezménynek: a Párizsi Iparjogvédelmi Uniónak, valamint az ennek keretében alakult ún. Madridi Védjegyunióknak. Az utóbbi egyezmény teszi lehetővé, hogy a genfi nemzetközi védjegyirodánál tett egyszeri bejelentéssel az unióhoz tartozó valamennyi országban nemzetközileg érvényes védjegy jogot szerezhessünk. A törvényjavaslat szabályainak kialakításánál figyelemmel kell lenni az említett egyezményekből adódó nemzetközi kötelezettségeinkre is.

2. A belföldi és a nemzetközi áruforgalom élénkülése, kiszélesedése, a fokozódó verseny az elmúlt években világszerte megnövelte a védjegyek szerepét. A feladat betöltése érdekében mind a szocialista, mind a tőkés országok korszerű védjegy előírások kialakítására törekednek, új jogszabályok kibocsátása, illetőleg a védjegy jogi rendelkezések módosítása segítségével.

A szocialista országok közül 1961—1967 között jelent meg a Bolgár Népköztársaság, a Jugoszláv Szocialista Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Román Szocialista Köztársaság és a Szovjetunió védjegy törvénye. Ebben az időszakban módosította védjegy jogi előírásait több tőkés ország is, így az egyes skandináv államok, Franciaország és a Német Szövetségi Köztársaság.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

ELSŐ RÉSZ

A védjegy jogi oltalma

I. Fejezet

A védjegyoltalom feltételei

1—3. §

1. A javaslat 1. §-a rögzíti a törvény alapvető elvét, amely szerint megkülönböztető megjelölésre kizárólagosságot biztosító védjegyoltalom csak a törvényben előírt lajstromozás útján szerezhető. A lajstromozatlanul használt megjelölésekhez védjegy jog tehát nem fűződik, jogosulatlan használatuk ellen csak egyéb —

45. szám

Az Országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi,
valamint ipari bizottságának

együttes jelentése

a védjegyről szóló 43. számú törvényjavaslat tárgyában

Tisztelt Országgyűlés!

Az Országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint ipari bizottsága 1969. december 5-én tartott együttes ülésén megtárgyalta a védjegyről szóló törvényjavaslatot és azt az alábbi módosításokkal fogadta el.

A 4. §. (1) bekezdés első mondatának helyébe a következő szöveg kerüljön:

„A védjegy és a védjegy jogi oltalma csak azt illeti meg, aki a megjelölést az ebben a törvényben előírt eljárás útján lajstromoztatja.”

A 14. §. helyébe a következő szöveg kerüljön:

„A védjegybitorlás ellen a védjegylajstromba bejegyzett használó saját nevében akkor léphet fel, ha a védjegyjogosultat előzetesen felhívta, hogy a jogsértés abbahagyására szükséges intézkedéseket tegye meg és felhívása harminc napon belül nem vezetett eredményre.”

A 17. §. második mondatának helyébe a következő szöveg kerüljön:

„Ha a lemondás *másnak* jogszabályon, hatósági határozaton vagy szerződésen alapuló jogát érinti, a lemondás csak az *érintett* hozzájárulásával hatályos.”

A 37. §. (2) bekezdés helyébe a következő szöveg kerüljön:

„A határozat megváltoztatását kérheti az, aki az Országos Találmányi Hivatal előtt az eljárásban félként vett részt, továbbá, *akinek a határozat megváltoztatásához jogi érdeke fűződik*: a határozat megváltoztatását kérheti az ügyész is.”

A jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint az ipari bizottság javasolja az Országgyűlésnek, hogy a törvényjavaslatot a fenti módosításokkal fogadja el.

Budapest, 1969. december 5.

Molnár Ernő s. k.,

az ipari bizottság
elnöke

dr. Gonda György s. k.,

a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság
elnöke

állnak korlátlanul rendelkezésünkre ezek az eszközök.

Nem szeretném, ha bárki is azt gondolná, hogy a műanyaggyártást és — mondjuk — az Ollári elvtárs által említett gyógyszeripart úgy kell egy színvonalra hoznunk, hogy könnyebb realizálási és adózási feltételeket teremtsünk a műanyaggyártás részére. Ha a gyógyszeripar exportja olyan kifizetődő, amilyen kifizetődő, akkor igenis meg kell ezt gondolni, összemerve a két gazdasági kihatást.

Felvetődött a műszaki fejlesztés kérdése és a kutatásokra fordított összegek problémája. Azt hiszem, azok a számok, amelyek ilyen címen szerepelnek a költségvetésben, a témának csak egy részét ölelik fel. Itt szerepel egyfelől egy 900 vagy 960 millió forintos állami támogatás, másfelől létezik a műszaki fejlesztési alap, ami 6 milliárd forintot tesz ki, s ez a kettő együtt nem is olyan kevés akár a költségvetéshez, akár a nemzeti jövedelemhez képest.

Ezek után rátérnék az itt felvetődött mezőgazdasági kérdésekre. Ha az ember a költségvetés indokolását olvassa, valóban szerepel olyan benyomást, hogy az állam bevételeiben a mezőgazdaság csak 2 százalékkal szerepel, tehát ebben az országban a mezőgazdaság nem sokat számít. Ez így tűnik, ha csak ebből a sorból indulunk ki.

De természetes, hogy a költségvetési kapcsolatok, a költségvetés bevételeinek vagy akár kiadásainak mérlegelése nem azonos a mezőgazdaságnak a népgazdaságban jelentkező súlyával. Igaz, hogy a mezőgazdaságból származó jövedelmek a költségvetés bevételei között csak 2 százalékot tesznek ki, de ennek nem valamilyen különleges oka van. Oka a mezőgazdaság értékviszonyaiban és a mezőgazdaságban alkalmazott jövedelemszabályozási rendszerben rejlik. Az igazság az, hogy a mezőgazdaság adja a nemzeti jövedelem 25 százalékát, az export 23 százalékát, a tőkés exportnak még ennél is nagyobb részét, a társadalmi termék 20 százalékát és megvalósítja a produktív szektor beruházásainak 25 százalékát. A mezőgazdaság jelentősége tehát nem 2 százalékkal és nem is 2 százalékokkal mérhető az ország és a magyar nép életében.

A mezőgazdaságnál tartva szólnom kell néhány szót Szviridov elvtársnőnek is.

Először is én csak arra a kérdésre szeretnék reagálni, hogy a beruházási ártámogatás 1970. január 1-vel a beruházások bizonyos kategóriáinál, többek között az állattenyésztő telepeknél 70 százalékról 50 százalékra csökken. Az összes olyan beruházásoknál, amelyek már folyamatban vannak, fenntartjuk a 70 százalékos támogatást, de a még meg nem született beruházásoknál legnagyobb sajnálatunk ellenére sem tudjuk fenntartani a 70 százalékot.

Ez többféle okból következik. Mindenekelőtt abból, hogy ma nem lehet megmondani, mi mindenre gondoltak egyes területeken a 70 százalékos támogatás szem előtt tartásával. De következik abból is, hogy 1969-ben a mezőgazdaság részére ilyen címen nyújtott ártámogatás tényleg körülbelül egymilliárd forinttal egyébként is túlléptük az Országgyűlés által megszavazott

költségvetési keretet. Így tehát — sajnálom — ebben a kérdésben nem tudunk eleget tenni Szviridov elvtársnő kívánságának.

Egyébként én megnéztem a dolgot és kiderült, hogy 23 Szabolcs megyei ilyen jellegű hitelkérelemről van szó. Ezek közül 21 van olyan amit 1969-ben már a kérelmező sem óhajtott elkezdeni, s kettő olyan, amit a hitelkérelmező 1969-ben el akart kezdeni, de amelyről megállapítottuk, hogy az elkezdése szintén irreális lenne. Itt arról van szó — és ezt nem lehet rossz néven venni —, hogy időben kiszivárogtak különböző hírek a támogatások jövő évi alakulásáról, s az utolsó pillanatban, decemberben, meg november végén tömegesen érkeztek az állami szervekhez a hitel- és a támogatási igények. Azt hiszem, ennek mi nem tudunk utána menni. Amennyiben konkrét nehézségek vannak, a hitellehetőségeket majd a jövő évi szabályozás keretében meg kell nézni.

Köszönöm türelmüket. (Nagy taps.)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Vályi elvtárs válasza után következik a határozathozatal. Felteszem a kérdést: az Országgyűlés az 1970. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadja-e? Akik elfogadják, kérem, kézfelemeléssel szavazzanak. (Megtörténik.) Köszönöm.

Van-e ellene valaki? (Közbeszólás: Dr. Szabó József: Általában igen — részleteiben nem fogadom el.)

ELNÖK: Egy ellenszavazat van. — Tartózkodott-e valaki a szavazástól? (Senki.) A szavazástól nem tartózkodott senki.

Kimondom a határozatot: Az Országgyűlés az 1970. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot általánosságban egyhangúlag, részleteiben pedig egy ellenszavazattal elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Ülésünket 20 percre felfüggesztem.

(Szünet: 11.31—11.56. Elnök: VASS ISTVÁNNÉ)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Folytatjuk tanácskozásunkat. Áttérünk napirendünk második pontjára. Következik a védjegyről szóló törvényjavaslat tárgyalása. Kiss Árpád miniszter elvtárs, az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság elnöke kíván szólni.

KISS ÁRPÁD: Tisztelt Országgyűlés! A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány megbízásából a védjegyről szóló törvényjavaslatot megvitatás és elfogadás céljából tisztelettel az Országgyűlés elé terjesztem.

Fél éve, hogy az Országgyűlés megtárgyalta a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló törvényjavaslatot, és azt az ország törvényei közé iktatta. A most napirendre került tervezet az iparjogvédelemnek egy másik alapvető intézményére, a védjegyre vonatkozik. A védjegy ugyan jellegében és funkciójában eltér a szabadalomtól, mégis lényegében hasonló társadalmi-gazdasági rendeltetést tölt be. Mindkét jogintézmény célja végső soron az, hogy védelmet nyújtson a

jól gazdálkodó vállalatoknak eredményeik, vívmányaik jogtalan elsajátítása ellen, lehetővé tegye számukra az új műszaki megoldások alkalmazása, és a piacon kivívott jó hírnév révén kialakított előnyösebb termelési és értékesítési pozíciók jogi biztosítását. A gyümölcsöző üzleti kapcsolatok, az előnyös piaci helyzet forrásai ugyanis nemcsak az új műszaki megoldások, a haladó találmányi gondolatok lehetnek, hanem az az üzleti jó hírnév, ismeretség és a bizalom is, amit a vállalat a piacon a vevők körében kivívott magának.

Elsőrendű érdeke tehát a vállalatnak, hogy megszerzett jó hírnevét egyrészt propagálja, széles körben ismertté tegye, másrészt, hogy más, belföldi és külföldi versenytársakat megakadályozzon a jó hírnév lerontásában, vagy jogtalan kihasználásában.

Az üzleti jó hírnév propagálásának, a vállalat által termelt vagy értékesített áruk megkülönböztethetőségének hagyományos, nemzetközileg elismert és elfogadott eszköze a védjegy. A vállalatok a védjeggyel, mint a számukra biztosított egyedi jelzéssel hívják fel a vevők figyelmét áruikra, szolgáltatásaikra. Ha a vevők egy védjegyes árurol jó tapasztalatot szereznek és azt megkedvelik, későbbi vásárlásaiknál a védjegy alapján választanak az azonos, vagy hasonló rendeltetésű áruk tömegéből.

A jó hírű, bevezetett védjegy jelentős érték. Megtestesíti, szimbolizálja a vállalat hírnevét, és a vállalat javára befolyásolja a vevőket választási elhatározásukban. A védjegy az áruértékesítés egyik közvetett segítője. Kapcsolatot teremt a vállalat és az áru, valamint a vevők között. Szolgálja mind a vállalat, mind a vásárlók érdekét. Ez a megállapítás természetesen csak jó minőségű, megbízható áruk és szolgáltatások esetére érvényes; ha a védjeggyel ellátott áru rossz minőségű, a fogyasztók arról kedvezőtlen tapasztalatot szereznek, és akkor — mint mondani szokták — a védjegy „védjeggyé” válik, és ahelyett, hogy megnyerné a vevőket, visszariasztja őket az áru megvásárlásától. A jó hírű védjegy ezért kötelezi a vállalatot, hogy egyenletesen jó minőségű, megbízható árut vigyen piacra. A védjegy a vevők szemében biztosítéka az áruk megbízhatóságának, megszokott, jó minőségének és sajátos jellemzőinek. A jó védjegyben tehát jelentős érték testesül meg, amelynek védettsége, oltalma népgazdasági szempontból és a vállalatok szempontjából is megkülönböztetett figyelmet érdemel.

A védjegyjog megszerzésének és hasznosításának feltételeit rendező hatályos belső védjegyjogi előírásaink még a múlt század végéről származnak, nyelvileg ódonak, tartalmilag elavultak, korszerűtlenek. Az első magyar védjegytörvény, az 1890. évi II. számú törvény, egyes rendelkezéseiben még ma is hatályos. A legsürgetőbb korszerűsítési igények és a Párizsi Iparjogvédelmi Unió, illetve a Madridi Védjegy Unió tagságából fakadó nemzetközi kötelezettségeink miatt bevezetett számos módosítás csak részben és időlegesen tette alkalmassá az előírásokat arra, hogy alapvető feladatukat betöltsék. Az előírások szelleme a szocialista jog szempont-

jából is teljesen elavult. Régi jogszabályaink kizárólag a versenyvállalatok érdekeit tartják szem előtt, és kevés gondot fordítanak arra, hogy a védjegy a vásárlóközönség érdekét, segítségét, tájékoztatását is szolgálja.

Úgy vélem, az elmondottak kellőképpen indokolják, hogy a nem egységes szerkezetű, szellemében és nyelvében egyaránt elavult jogszabályt színvonalas, átfogó, új védjegytörvény váltsa fel.

Aktualitást ad a védjegy jog kodifikációjának az említettekén kívül a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetése, amely a szocialista vállalatok, szövetkezetek gazdasági versenyének az eddiginél nagyobb szerepet biztosít a fogyasztók érdekében, és érdekeltté teszi a jól gazdálkodó vállalatokat, szövetkezeteket áruik megkülönböztetésében, védjegyzetésében. Azok a vállalatok, amelyek megváltozott helyzetüket kellő időben és módon elismerték, igyekeztek is igénybe venni mindazokat a lehetőségeket, eszközöket, amelyek segítenek jobb, színvonalasabb gazdasági eredmények elérésében és felhasználásában.

Talán nem érdektelen megemlíteni, hogy az Országos Találmányi Hivatal statisztikái szerint a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetése óta észrevehetően fokozódott az érdeklődés a védjegyek iránt, és a védjegybejelentések száma már 1967-ben, az új mechanizmus bevezetésének előkészítő időszakában is ugrásszerűen emelkedett. A jelentős emelkedés nemcsak hazai vállalatainknál, szövetkezeteinknél, hanem a külföldi cégek védjegybejelentéseinél is megmutatkozik. Ez utóbbi azt bizonyítja, hogy megelégnék nemzetközi áruforgalmunk következtében a külföldi vállalatok a fokozott áruszállítási lehetőségekkel együtt fontosnak tartják védjegyeik magyarországi oltalmát, propagálását is.

Nemzetközi gazdasági tevékenységünk, kapcsolataink szélesedése következtében érdekünk, hogy az értékesítési tevékenységünkben és ennek keretében az áru propagálásában is igénybe vegyük a bevált és korszerű módszereket, kihasználjuk a védjegyben rejlő lehetőségeket és egyidejűleg biztosítsuk a versenyeszközök, közöttük a védjegyek széles körű oltalmát. Szükséges ez azért is, mert a nemzetközi áruforgalom élénkülése, kiszélesedése, a világpiaci verseny az elmúlt években növelte a védjegyek szerepét.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslat általános jellemzéseként elsősorban arra kívánok rámutatni, hogy az jogi oltalmát csak az Országos Találmányi Hivatalnál szabályszerű eljárás útján nyilvántartásba vett, lajstromozott védjegyek számára biztosít. A szabályozás a védjegyjogosult vállalat és a vásárló szempontjából egyaránt előnyös. Az Országos Találmányi Hivatal ugyanis a lajstromozási eljárás során az oltalomra bejelentett jelzést megvizsgálja, és ha az más vállalat jogait sérti, vagy a vásárlóközönség megtévesztésére alkalmas, a védjegyjogot nem adja meg. A lajstromozással biztosított kizárólagos jog egyértelműen bizonyítható és megvédhető, ha más vállalat a védjegyet jogtalanul használja.

A törvényes oltalomban nem részesített megjelölést bárki szabadon átveheti és használ-

hatja, ami a vevőközöniséget félrevezeti, megtéveszti. A vásárlóközöniség, a társadalom érdeke azonban azt kívánja, hogy a megkülönböztető jelzéssel ellátott áru kielégítse azt a minőségi követelményt, amit éppen a megjelölés alapján elvárnak tőle. Ezért hasznos és előnyös a jó minőségű árukat védjeggyel ellátni, a védjegyet pedig törvényes oltalomban részesíteni. A korábbi években a védjegyekkel szemben általában meg nem értés, sőt ellenszenv is volt tapasztalható. Ennek az volt az oka, hogy a mennyiségi szemlélet a minőségi követelmények érvényesítését mellőzte, és így többek között a védjegyet szükségtelennek, csak a tőkés gazdálkodási rendben helytálló intézménynek tekintette. A gyakorlat tanúsítja azokat a sajnálatos eseteket, amikor bevált, világszerte híres régi védjegyeink meg gondolatlan, pillanatnyi érdekeket szem előtt tartó kiterjedt alkalmazása nemcsak a védjegy-jogosult vállalatnak, hanem az egész népgazdaságnak kárt okozott, külföldön is és belföldön is.

A törvényjavaslat kialakításának legfőbb elvi szempontja az volt, hogy a védjegyügyeket gazdasági-társadalmi helyzetünk és fejlettségünk követelményeinek megfelelően alakítsuk és szabályozzuk. A javasolt rendelkezések a legmesszebbmenően arra törekednek, hogy a védjegy gazdasági rendeltetését betöltse, s szocialista népgazdaságunk célkitűzéseinek megfelelően egyrészt a vállalatok bel- és külföldi piaci érdekeit, másrészt igényeit is kielégítse.

Az előzőekben említettem, hogy a törvényjavaslat kidolgozását a védjegy jogi szabályok egységes szerkezetbe foglalásának szempontján kívül a technikai és gazdasági, illetőleg társadalmi fejlődés követelményei is szükségessé tették. A technikai fejlődés az utóbbi évtizedekben például olyan hirdetési módokat és eszközöket tett lehetővé, amelyek új, eddig nem ismert megkülönböztető jelzések alkalmazásához vezettek. A hang- és fényjelek ma már egyenértékű propagandaeszközök a hagyományos szó- és ábrajelekkel, oltalmukról is ennek megfelelően célszerű a védjegy jogban gondoskodni. Az áruk csomagolásának nagymértékű elterjedése következtében a csomagolástechnika rohamos fejlődésnek indult, a különleges csomagolás is megkülönböztető szerepet tölt be, ezért védjegyoltalma ugyancsak indokolt.

Az oltalomra alkalmatlan megjelölések meghatározásánál a törvényjavaslat arra törekszik, hogy senki ne szerezhessen olyan védjegy jogot, amely akár a versenytársak jogos érdekeit sérti, akár a vevőközöniség számára káros, megtévesztő, félrevezető lehet.

A kiszélesedett bel- és külföldi árucseréforgalom gyakran megköveteli a védjegy használatának engedélyezését — úgynevezett védjegy licencia adását —, illetve a védjegyhez fűződő kizárólagos jog teljes átengedését is. A törvényjavaslat mindezt lehetővé teszi a szerződő felek és a vevőközöniség érdekeinek biztosítása céljából.

Fokozottan ügyel a törvényjavaslat arra is, hogy a korábban lajstromozatlanul használt védjegyek jogosultjai érvényesíthessék jogukat. Ez különösen azért szükséges, mert a korábbi gazdaságirányítási rendszerben vállalataink — ilyen irányú érdekeltség hiányában — sok eset-

ben elmulasztották jó hírű, bevált jelzéseik oltalmának megszerzését.

Tisztelt Országgyűlés! Végeztem kiemelem, hogy a javaslat alapvető változást tervez a védjegy jogi eljárások fórumrendszerében is, összhangban a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1969. évi II. törvényben szabályozott szabadalmi fórumrendszerrel és eljárási rendszerrel. A törvényjavaslat a védjegy lajstromozásával, a jog fenntartásával, a különböző lajstrombejegyzésekkel, a megszűnés megállapításával, a törlés elrendelésével és a nemleges megállapítással kapcsolatos ügyeket az Országos Találmányi Hivatal hatáskörébe utalja. Ezzel biztosítja ezekben az ügyekben a védjegypolitika és a joggyakorlat egységes érvényesítését. Az eljárás módja tekintetében a törvényjavaslat az államigazgatási eljárás általános szabályainak alkalmazását írja elő bizonyos eltérésekkel. A törvényesség biztosítása érdekében a törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy az Országos Találmányi Hivatal határozatait a fél kezdeményezésére a Budapesti Fővárosi Bíróság, illetve a Legfelsőbb Bíróság megváltoztathassa.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslatot megvitatta az Országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint ipari bizottsága, és az 1969. december 5-én megtartott együttes ülésen néhány kérdésben módosítást javasoltak. Az indítványokkal egyetérttek, ezért javaslom a tisztelt képviselő elvtársaknak a nyomtatásban kiadott törvényjavaslat szövegének olyan jellegű megváltoztatását, amelyet az ugyancsak nyomtatásban kiadott 45-ös számú bizottsági együttes jelentés tartalmaz.

Tisztelt Országgyűlés! A beterjesztett törvényjavaslat gazdasági fejlődésünkkel összhangban álló korszerű védjegyrendszert teremt. A javaslat az összes érdekelt gazdasági és szakmai szervezetek együttműködésével született meg. Alapvető koncepcióját minden szerv helyesnek ítélte meg és a törvény megalkotását szükségesnek tartotta. Az elmondottak alapján a védjegy-ről szóló törvényjavaslatot elfogadásra ajánlom. (Taps.)

ELNÖK: Fränk Ferenc képviselőtársunknak, a törvényjavaslat bizottsági előadójának adom meg a szót.

FRANK FERENC: Tisztelt Országgyűlés! Az elmúlt időszak egy bizonyos periódusában nálunk a védjegyek nem volt kello jelentősége. Az ide vonatkozó, egyébként is elavult jogszabály szinte áttekinthetetlené vált a rengeteg módosítás folytán. Úgy gondolom, kormányunk helyesen járt el, amikor védjegy jogunk új szabályozására terjesztett javaslatot az Országgyűlés elé. E törvényjavaslattal folytatja azt a következetes reformmunkát, ami az ipari eredmények védelmére vonatkozó, alaposan előregedett, még a múlt század végéről származó jogszabályainkat hivatott felújítani.

Napjainkban valamennyien tanúi lehetünk annak, hogy a védjegy szerepe az új gazdasági mechanizmus viszonyai között úgyszólván napról napra hogyan növekszik. Elegendő itt utalni a pesti Duna-partot megszőnesítő, szaporodó

fényreklámokra, amelyek egy-egy gyárunk jól ismert védjegyét népszerűsítik, vagy az egyre bővebb választékban, más-más íz kombinációkban forgalomba kerülő kávéfajták versengő védjegyeire.

A védjegyet használja a vásárló, anélkül, hogy gondolna rá, amikor Unipress kávéfőzőt, Lehel hűtőszekrényt, Tibi csokoládét, vagy éppen csak gyulai kolbászt vásárol. Védjegyükről nevezzük az országutainkon egyre szaporábban gördülő személyautókat is.

Örvendetes jelenség ez, hiszen a védjegy növekvő szerepe két lényeges változást is jelez. Azt, hogy egészséges verseny van kibontakozóban a hazai fogyasztói piacon, és ennek következtében fokozatosan bővül a választék. Azt, hogy szocialista termelésünk szervezeti keretei annyira megszilárdultak, hogy már természetesen látjuk a gyár és a termék azonosítását, hogy a közönség gyárainkat termékeik védjegyéről ismeri és értékeli.

A védjegy tehát érinti a termelőket és vásárlókat egyaránt, éppen ezért óvni, ápolni kell. A védjegy használata ugyan önmagában nem kötődik valamiféle hivatalosan előírt minőséghez, és mégis a védjegy egyik hathatós biztosítéka a megfelelő minőségű termelésnek. A védjegy belső értékét, becsületét nem a védjegy ügyes megválasztása, megkapó rajza, nem is a mellette kifejtett propaganda alapozza meg. A védjegy a fogyasztók tapasztalataiból nyeri valószínűségi értékét. Ebből következik, a védjegy becsületét csak nehéz, következetes munkával, egyenletes, jó minőségű termékek gyártásával és forgalombahozatalával lehet megszerezni, és ugyanakkor igen-igen könnyű elveszíteni.

A törvényjavaslat miniszteri indokolása részletesen ismerteti a javaslat új vonásait. Ezek közül csak néhányat említek.

Bár a védjegy és a minőség között csak közvetett a kapcsolat, a törvényjavaslat azonban minden eszközzel elejét veszi annak, hogy a védjegy használata a vásárlóközönség félrevezetésére, megtévesztésére vezethessen. A védjegyhatóság feladata lesz, hogy a bejelentett védjegyek vizsgálata során megtagadja a bejegyzést a közönség félrevezetésére alkalmas védjegyekről. Ugyancsak ezt a célt szolgálja a védjegyhasználati szerződés szabályai között az a rendezés, amely semmissé nyilvánítja a szerződést, ha megkötése vagy fenntartása megtévesztésre alkalmas. Ilyen eset lehet például, ha a jól bevezetett védjegy használatát megszerző vállalat a terméket nem a szokott jó minőségben állítja elő.

Az iparjogvédelmi jogalkotásnak, s ezen belül a védjegy jog szabályozásának nemzetközi jelentősége is van. A modern védjegy kialakulása a XIX. század terméke. Létrejöttét közvetlenül a termelők fejlődésének köszönheti. A termelés, az áruforgalom méretét rohamos gyorsasággal lépték túl az államhatárokat. Az államok közötti kereskedelem megteremtette a világpiacot, és ez a fejlődés kényszerű következetességgel vezetett el ahhoz, hogy a fejlett ipari országok a múlt század végén, 1883-ban létrehozták az „ipari tulajdon védelmére” a párizsi uniós egyezményt. Ez az egyezmény a benne részt vevő országok

vállalatai számára biztosította, hogy cégük, szabadalmaik, védjegyeik az unióhoz tartozó valamennyi államban ugyanolyan feltételekkel részesülhessenek jogi oltalomban, mint amilyen védelmet az adott ország saját állampolgárainak biztosított.

A párizsi uniós egyezménynek hazánk és valamennyi európai szocialista ország is tagja. Ennek alapján biztosítunk jogi oltalmat, kizárólagos használati jogot a szovjet Moszkvics, a csehszlovák Zetor, a svájci Omega vagy az amerikai Coca-Cola védjegy számára, és ezen az alapon részesülnek hasonló védelemben külföldön a mi védjegyeink, az Orion, az Ikarus, a Gamma és a többiek.

Az egyezmény lehetővé teszi, hogy iparunk termékei saját, védelemben részesülő védjegyeikkel szerezhessenek megbecsülést országunknak és megadják a védekezés lehetőségét a bitorlással vagy akár az összetéveszthetőségig hasonló védjegyek használatával szemben. Természetes dolog, hogy a most előttünk fekvő törvényjavaslat számol a párizsi uniós egyezményben fennálló tagságunkkal s az ebből folyó kötelezettségekkel. Érvényesíti azt a tapasztalatot, amit a 10—20 évenként rendszeresen felülvizsgálatra kerülő egyezmény az elmúlt csaknem egy évszázad alatt nyújtott.

A legutóbbi évtizedben úgyszólván valamennyi szocialista ország is megújította védjegy-törvényét, s önként érthetően az e törvényekben elért eredményeket mi is hasznosítottuk.

Tisztelt Országgyűlés! A törvényjavaslatot az Országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint ipari bizottsága együttes ülésén megtárgyalta. A törvényjavaslathoz dr. Jókai Lóránd, dr. Mátyás Pál és dr. Révay Zoltán képviselőtársaink módosításokat, kiegészítéseket, illetve szövegmódosításokat tettek. Mivel valamennyi lényeges módosítás helyt kapott, s ezeket írásban szétosztották, kérem, tekintsenek el attól, hogy megismételjem őket.

Az Országgyűlés említett bizottságai nevében képviselőtársaimnak tisztelettel javasolom, hogy a módosítások figyelembevételével a védjegyről szóló törvényjavaslatot fogadják el. (Taps.)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Bejelentem, hogy a törvényjavaslathoz dr. Révay Zoltán képviselőtársunk jelentkezett hozzászólásra.

Révay képviselőtársunkat illeti a szó.

DR. RÉVAY ZOLTÁN: Tisztelt Országgyűlés! Rövid hozzászólásomban először is arra kérem képviselőtársaimat, hogy fogadják el a két bizottság által is javasolt és nyomtatásban kiosztott szövegmódosításokat, amelyekkel Kiss elvtárs is egyetértett. Ezek a változások az egyébként nagyon jó szerkezetű és kitűnően szövegezett eredeti javaslatnak csak néhány részére vonatkoznak és azt célozzák, hogy a változtatásra javasolt rész a laikus olvasó számára még egyértelműbb legyen.

Az indokolásból, Kiss elvtárs expozéjából és Frank elvtárs előadói beszédéből mindenki előtt teljesen világos a védjegyről szóló törvényjavaslat időszerűsége és jelentősége. A védjegyügy a

gazdasági életben olyan, mint csepp a tengerben. Egy kis részjelenség. Ha azonban figyelembe vesszük, hogy csak a tökéletesen végrehajtott részfeladatok, a helyesen alkalmazott részesemények együttesen hozzák létre a nagy eredményeket, akkor indokolt, hogy a védjegyügyet is nagy gonddal kezeljük, mert a kisebb jelentőségű kérdésekkel is kell foglalkoznunk.

A törvény jó. Világosan megmondja, mi a védjegy, miért jó a védjegy használata és mit kell tudnia annak, aki védjegyet akar alkalmazni. De a jó törvény is csak akkor ér valamit, ha alkalmazása is biztosítva van. A felszólalásomra való felkészülés során jártam az Országos Találmányi Hivatal védjegyosztályán, és tanulmányoztam a helyzetet. Jelenleg mintegy 300 000 olyan védjegyet tartanak nyilván, amelyeket külföldön jegyeztek be, és a nemzetközi egyezmények folytán nálunk is védenek. Minálunk mintegy 7000 védjegyet lajstromoztattak, ebből 4000-et külföldi cégek és amelyeket csak körülbelül 3000-et hazai vállalatunk. Sok nagyvállalatunk nem használ védjegyet, és sok vállalat a jól bevált védjegyet nem lajstromoztatja, tehát nem biztosítja magának a törvényben leszögeztetett védelmet. A 3000 lajstromozott védjegy is részben a hivatal dolgozóinak előadásai, cikkei, rábeszélései nyomán jött létre az utóbbi években.

Megítélésem szerint a védjegy által biztosított gazdasági előnyöket akkor kell megalapozni, amikor tulajdonképpen még nincs is szükség a védjegyre, mert a gazdasági élet kedvező alakulása folytán enélkül is értékesíthetők a termékek. Ebben az időszakban kell a védjegy hitelét úgy megteremteni, hogy majd az élesedő verseny során felül tudjunk kerekedni a piacon. Ezt a mi vállalatvezetőink egy része megítélésem szerint még nem látja teljesen világosan. Ezért befejezésül arra kérem az érdekelt miniszter elvtársakat és más gazdasági vezetőket, hogy valamilyen alkalmas módon hívják fel a vállalatok vezetőinek figyelmét a védjegy alkalmazásának és lajstromoztatásának előnyeire, mert ezzel hozzájárulnak a védjegyről szóló törvény alkalmazásából származható gazdasági eredmények biztosításához.

A törvényjavaslatot a bizottság által előterjesztett módosítással elfogadom. (Taps.)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Hozzászólásra több jelentkező nincs. A vitát bezárom.

Következik a határozathozatal. A jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint az ipari bizottság együttes jelentésében, amelyet képviselőtársaim kinyomtatva kézhez kaptak, módosító javaslatokat terjesztett elő — amelyekkel a miniszter elvtárs is egyetért — a törvényjavaslat 4., 14., 17. és 37. §-ához.

Kérem, hogy akik e módosító javaslatokat elfogadják, szíveskedjenek kézfelemeléssel szavazni. (Megtörténik.) Köszönöm. Van-e valaki ellene? (Nincs.) Tartózkodott valaki a szavazástól? (Nem.)

Határozatilag kimondom: az Országgyűlés a törvényjavaslat 4., 14., 17. és 37. §-ához előterjesztett bizottsági módosító javaslatokat elfogadta.

Most pedig kérдем az Országgyűlést, hogy a védjegyről szóló törvényjavaslatot általánosságban és a már megszavazott módosításokkal részleteiben elfogadja-e? Aki elfogadja, kérem, kézfelemeléssel szavazzon. (Megtörténik.) Köszönöm. Van-e valaki ellene? (Nincs.) Tartózkodott-e valaki a szavazástól? (Nem.) Köszönöm.

Kimondom a határozatot: az Országgyűlés a védjegyről szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, a megszavazott módosításokkal együtt egyhangúlag elfogadta.

Tisztelt Országgyűlés! Napirendünk szerint áttérünk az interpellációkra.

Elsőnek Molnár József képviselőtársunk interpellál a közúti közlekedés rendjének, biztonságának növelése és a közlekedésrendészeti tevékenység feltételeinek megjavítása tárgyában a belügyminiszterhez.

Molnár József képviselőtársunkat illeti a szó.

MOLNÁR JÓZSEF: Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Belügyminiszter Elvtárs! Valamennyien részvevői vagyunk a közlekedésnek, egyszer gyalogosként, máskor különféle járművek utasaiként. Akik valamelyest ismerik a közlekedési szabályokat, szinte percnként fedezhetnek fel gyakorta életveszélyes szabályszegéseket a gyalogosok és a gépjárművezetők vonatkozásában egyaránt. Nem mehetünk el szó nélkül újságjaink hétfégi fekete krónikái mellett, amelyek súlyosabbnál súlyosabb balesetekről számolnak be, és igazat kell adnunk Kiss Gy. Jánosnak, aki a közelmúltban a Magyar Hírlapban közvetlen tragikus élménytől indítva, a könnyelműség senkiföldjének nevezte írásában az országutat.

Kérdésem aktualitását néhány tényadattal szeretném indokolni. Budapesten az elmúlt négy év alatt mintegy 28 százalékkal szaporodott a járművek száma, ezzel szemben a balesetek száma több mint 35 százalékkal emelkedett. A balesetek során keletkezett kár meghaladja a 60 százalékos növekedést.

Ebben az évben, az első 10 hónapban 17 ezernél több közúti balesetet tartanak számon, csak a fővárosban. Ezen belül döbbenetesen növekedett a halálos balesetek száma.

Elemelve a közúti baleseteket, azt találjuk, hogy azok döntő többségében személyi mulasztás állapítható meg. A felelőtlenül gyorsan hajtók, az ittas vezetők, a közlekedési szabályokat nem ismerők, vagy azokat negligálók miatt életveszélyben forog minden közlekedő már most is. Kérdem, hová fog ez vezetni néhány éven belül, amikor több százezerrel növekszik gépjárműveink száma?

A közlekedési rend és biztonság növelése azonnali és hosszabb távú intézkedéseket követel. Jól tudom, hogy ez nem kizárólag a Belügyminisztérium feladata, hanem osztársadalmi ügy, és megnyugtatóan több tárca együttműködésével is csak hosszabb távon oldható meg. Adig azonban nem szabad, de nem is kell várni a közúti fegyelem javításával, amíg az összes technikai feltételeket megteremtettük.

Véleményem szerint az is szempont, hogy a gyors, szakszerű, technikailag is fejlett helyszíni balesetvizsgálat nagymértékben elősegítheti és meggyorsíthatja az ítélkezés munkáját.